M&R BIURO PROJEKTÓW MIELOCH SP Z O.O.
UL. MACIEJA RATAJA 106A, 61-695 POZNAŃ
TEL./FAX. +48 61 826 92 49

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENÓW BYŁEJ HUTY „JULIA”

DATA OPRACOWANIA: 12 WRZEŚNIA 2022
22 SIERPNIA 2025

OPRACOWANIE: MGR INŻ. ARCH. EWA MIELOCH

SPIS TREŚCI

WSTĘP			
1.	Przedmiot opracowania		4
2.	Podstawy formalno - prawne opracowania		4
3.	Cel i zakres merytoryczny opracowania		5
4.	Metody pracy i materiały źródłowe		7
CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA			
5.	Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu		8
6.	Charakterystyka i stan poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań		9
	6.1	Rzeźba terenu	9
	6.2	Warunki geologiczno-gruntowe	9
	6.3	Zasoby naturalne	9
	6.4	Warunki wodne i jakość wód	10
	6.5	Gleby	11
	6.6	Szata roślinna i świat zwierzęcy	11
	6.7	Krajobraz	12
	6.8	Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny	12
	6.9	Obszary i obiekty chronione	14
OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU			
7.	Ocena rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych i innych ustaleń projektu planu		14
	7.1	Cel opracowania projektu planu	14
	7.2	Ustalenia projektu planu	15
	7.3	Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.	19
	7.4	Skutki braku realizacji ustaleń projektu planu	24
	7.5	Istotne dla projektu planu zapisy zawarte w ustawach	24
	7.6	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu	27

8.	Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu planu, w tym:		27
	8.1	Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby	27
	8.2	Oddziaływanie na warunki podłoża	27
	8.3	Oddziaływanie na warunki wodne	27
	8.4	Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000	29
	8.5	Oddziaływanie na stan higieny atmosfery i klimat akustyczny	29
	8.6	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	30
	8.7	Oddziaływanie na ludzi	30
	8.8	Oddziaływanie na krajobraz	30
	8.9	Oddziaływanie na zasoby naturalne	30
	8.10	Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	30
	8.11	Transgraniczne oddziaływanie	31
	8.12	Oddziaływanie skumulowane i znaczące	31
9.	Rozwiązania alternatywne		31
10.	Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko		32
11.	Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania		33
12.	Streszczenie		34
ZAŁĄCZNIKI			
1.	Lokalizacja obszaru opracowania na tle mapy topograficznej		
2.	Lokalizacja obszaru opracowania względem obszarów chronionych		
3.	Projekt mpzp dla terenów byłej huty „Julia”		

WSTĘP

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów byłej huty „Julia”. Opracowywany projekt planu został wywołany uchwałą LVIII/649/22 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z 28 lipca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów byłej huty „Julia”.

Opracowanie obejmuje obszar o powierzchni ok. 3,306 ha w gminie miejskiej Szklarska Poręba w powiecie jeleniogórskim, w województwie dolnośląskim. Obszar ten znajduje się w południowo-zachodniej części miasta. Jest to teren na którym wcześniej zlokalizowana była huta „Jula”, gdzie dalej w północnej części obszaru opracowania znajduje się zabudowa po dawnym zakładzie, natomiast w południowej części mieści się zabudowa usługowa. Obszar położony jest w otoczeniu lasów.

2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) na organie administracji opracowującym m.in. projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spoczywa obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ww. planu. W tym zakresie nowa ustawa zmienia i precyzuje obowiązujące przed jej wejściem w życie zapisy art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2025 r., poz. 647 ze zm.). Stanowi ona jednocześnie dostosowanie polskich regulacji prawnych do ustaleń zawartych w dyrektywach Wspólnot Europejskich.

W myśl ustawy o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* – ma na celu przede wszystkim określenie:

- przeznaczenia terenu oraz linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- zasad kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu,
- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- szczególnych warunków zagospodarowania terenu, w tym ograniczeń wynikających między innymi z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady modernizacji, rozbudowy, budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Prognoza ma na celu identyfikację przewidywanych ewentualnych skutków wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na środowisko, ocenę zaproponowanych w nim rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych, a także ich zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne dla każdego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczającą ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto zgodnie z art. 46 ust. 2 ooś przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest też wymagane w przypadku projektu zmiany takiego dokumentu. Organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub jego zmiany może po uzgodnieniu z właściwymi organami, tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i

Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w przypadku spełnienia przesłanek wskazanych w art. 48 ust. 1, ust. 3-5 ustawy ooś. Analizie i ocenie podlega projekt planu wraz z rysunkiem. Prognoza pozwala – we wszystkich fazach planowania – uwzględnić wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi a przyjętymi rozwiązaniami planistycznymi.

Prognoza oddziaływania na środowisko, wraz z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jest przedmiotem społecznej oceny – podlega wyłożeniu do publicznego wglądu, a jej ustalenia mogą mieć wpływ na decyzję Rady Miasta w sprawie uchwalenia planu miejscowego.

3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu form zagospodarowania przestrzennego, między innymi poprzez ocenę relacji pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, a także aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie wskazano w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z tym artykułem prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązanie z innymi dokumentami.
2. Informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.
6. Oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.
7. Datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.
5. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra

materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Ponadto prognoza przedstawia:

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy – regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

Niniejsza prognoza została opracowana w oparciu o akty prawne:

- ustawę z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz.U. 2024 poz. 1130 ze zm.),
- ustawę z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.),
- ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2025 poz. 647 ze zm.),
- ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. 2024 r. poz. 1478 ze zm.),
- ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz.U. 2025 poz. 960),
- ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz. U. 2024 r. poz. 82),
- ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz. U. 2024 r. poz. 1290 ze zm..),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (tekst jednolity Dz.U. 2023 poz. 1587 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz.U. 2025 poz. 733),
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków* (Dz. U. z 2024 r. poz. 757),
- ustawa z dnia 14 marca 1985 r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U. z 2024 r. poz. 416),
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne* (Dz.U. 2024 poz. 266 ze zm.),
- ustawa z dnia 20 maja 2016 r. *o efektywności energetycznej* (Dz. U. z 2025 r. poz. 711);
- ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. *o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187),
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2025 r. poz. 418 ze zm.),

- rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. *w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych* (Dz. U. z 2012r. poz. 463),
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 9 maja 2024 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. 2024, poz. 726),
- rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014, poz. 112),
- rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. *w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza* (Dz. U. z 2012r., poz. 914),
- rozporządzenie Rady Ministrów z 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. 2023. , poz. 1724),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. *w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków* (Dz. U. 2022 poz. 96);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. *w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 1713);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014r., poz. 1409),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2022, poz. 2380),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014r., poz. 1408),

4. Metody pracy i materiały źródłowe

W *Prognozie* przedstawiono wyniki analizy, a także oceny potencjalnych zagrożeń dla środowiska wynikających z zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów byłej huty „Julia”. Zaproponowano rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ ustaleń projektu planu na środowisko. Określono także możliwości podniesienia kondycji i sprawności funkcjonowania systemów przyrodniczych.

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Ekologia a planowanie przestrzenne, Wiadomości Ekologiczne, t. XXXI, z.3, PAN, 1985,
- Fizjografia Urbanistyczna, A. Szponar, PWN Warszawa, 2003,
- Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno – geograficzne, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1994,
- Geograficzne badania środowiska przyrodniczego, Rychling A. (red.), PWN Warszawa, 2007,
- Geomorfologia, Klimaszewski M., PWN Warszawa, 1978,
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA. Fundacja IUCN, Warszawa.

Materiały kartograficzne

- mapa topograficzna dla obszaru miasta,
- mapa zasadnicza w skali 1:1000 dla obszaru planu,
- mapa ewidencyjna w skali 1:1000 dla obszaru planu,
- www.geoportal.gov.pl
- www.szklarskaporeba.e-mapa.net

Dokumenty, inne opracowania:

- Uchwała nr LVIII/649/22 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z 28 lipca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów byłej huty „Julia”,
- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szklarska Poręba, 2016r. Uchwała Nr XXX/344/16 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 24 sierpnia 2016 r.,
- Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu zmiany studium uwarunkowań zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szklarska Poręba, 2013 ze zm.,
- Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego Uchwała Nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16.06.2020 r.,
- Prognoza oddziaływania na środowisko Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017, z perspektywą do 2021 roku,
- Program Ochrony Środowiska Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 r, Szklarska Poręba 2023,
- „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) (Warszawa, Październik 2013 r.),
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.

Powyższe materiały, w połączeniu ze szczegółową wizją terenową, pozwoliły opracować charakterystykę stanu funkcjonowania środowiska, a także możliwości regeneracji i rewitalizacji. Charakterystykę tą zawarto w rozdziale 5 i 6 *Prognozy*.

W toku prac nad sporządzeniem prognozy zastosowano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i mechanizmach jego funkcjonowania. Dodatkowo posłużono się także metodą porównawczą, wykorzystując ogólną wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Gmina Szklarska Poręba położona jest w południowo-zachodniej części województwa dolnośląskiego, przy granicy państwa z Republiką Czeską, w powiecie jeleniogórskim. Miasto leży w odległości ok. 13 km na południowy zachód od siedziby powiatu - Jeleniej Góry. Do Wrocławia odległość wynosi ok. 110km w linii prostej. Przez miasto przebiega droga krajowa nr 3, która jest częścią europejskiej trasy E65, łączącej północ Europy z południem, a także wojewódzka droga nr 358, biegnąca do Świeradowa Zdrój. Miasto graniczy: od wschodu z gminą Piechowice, od północy z gminą Stara Kamienica, a od zachodu z gminą Mirsk, natomiast od strony południowej z Republiką Czeską.

Obszar opracowania położony jest w południowo-zachodniej części gminy, na dawnym terenie huty „Jula”. Od wschodu granice obszaru projektu planu stanowią drogi: krajowa nr 3, która jest częścią europejskiej trasy E65, łączącej północ Europy z południem oraz gminna nr 115364D, które następnie się rozchodzą i ograniczają teren kolejno: od południa i północy. Przez centralną część planu biegnie ciek wodny – rzeka Kamienna, która dzieli opracowywany teren na dwa obszary inwestycyjne. Ponadto obszar położony jest głównie w otoczeniu lasów.

Zabudowę w północnej części planu stanowią opuszczone budynki produkcyjne po byłej hucie, natomiast w południowej części mieszczą się usługi noclegowe w postaci pokoi gościnnych w budynkach mieszkalnych.

Układ komunikacyjny terenu oparty jest o drogę wewnętrzną biegnącą w centralnej części obszaru, która stanowi zjazd z drogi krajowej nr 3 – Szosy Czeskiej. Również w północno-wschodniej części obszaru opracowania zlokalizowany jest płatny parking.

6. Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań

6.1. Rzeźba terenu

Zgodnie z regionalizacją fizyczno - geograficzną Polski J. Kondrackiego miasto Szklarska Poręba położone jest makroregionie Sudety Zachodnie, w zasięgu mikroregionów Góry Izerskie oraz Karkonosze, których granica rozciąga się od strony wschodniej na zachód. Masywy górskie rozdzielone są równoleżnikowym pasem doliny Kamiennej oraz obniżeniem Przełęczy Szklarskiej.

Najwyższym szczytem Gór Izerskich, na terenie miasta, jest Wysoka Kopa - 1126 m n.p.m., natomiast w części karkonoskiej: Sokolik (1384 m n.p.m.) i Szrenica (1362 m n.p.m.). Punktem o najniższej wysokości n.p.m. jest koryto Kamiennej (ok. 490 m).

Obszar opracowania położony jest w rejonie Szklarska Poręba - Huta, na południowych zboczach Gór Izerskich w dolinie rzeki Kamienna. Teren wyniesiony jest od ok. 695 m n.p.m. w miejscu przebiegu cieku, wyniesienie zwiększa się do ok. 710 m n.p.m. w północną i południową stronę od przebiegu rzeki.

Rzeźba terenu obszarów objętych analizą nie stwarza w większości ograniczeń w zagospodarowaniu i zabudowie terenu w stosunku do pozostałych terenów zurbanizowanych w obszarach górskich Sudetów. Niemniej jednak, należy przy wprowadzaniu nowego zainwestowania zapewnić odpowiednie gospodarowanie masami ziemnymi, które mogą powstać w trakcie prac budowlanych.

6.2. Warunki geologiczno-gruntowe

Miasto leży w zasięgu karkonosko-izerskiego masywu granitowego. Skały granitowe utworzone zostały w efekcie intruzji magmy pomiędzy utwory paleozoiczne w południowych Karkonoszach i masyw śródgórski gnejsów izerskich. Granit karkonoski jest zróżnicowany: grzbiety gór zbudowane są równoziarnistych, raczej małych skaleni; średnie partie z granitów porfirowatych o wyraźnie większej średnicy kryształów oraz podczas gdy dolne partie Karkonoszy, w tym obszar opracowania, powstały z granitu porfirowatego z dużymi kilkucentymetrowymi skaleniami.

Północna część miasta położona jest w zasięgu grzbietowych partii Wysokiego Grzbietu, zbudowanych ze skał północnej okrywy Karkonoszy powstałych z intruzji granitu w efekcie deformacji i metamorfizmu w późnym dewonie lub wczesnym karbonie. Występują tu gnejsy izerskie, o szczególnie słabym odkształceniu i wyglądzie zbliżonym do granitu (tzw. granity rumburskie) oraz łupki łyszczykowe w strefie zhornfelsowanej charakteryzujące się dobrą oddzielnością i jedwabistym połyskiem na powierzchni złupkowania. Ponadto w tym rejonie znaleźć można odmiany skał żyłowych, przykładowo: mikrogranity, lamprofiry czy żyły kwarcowe. Młodsze osady natomiast tworzą pokrywy zwietrzelinowe, zróżnicowane wielkością cząstek materiału skalnego.

Zgodnie z mapą hydrograficzną grunty terenu opracowania są gruntami o przepuszczalności słabej i średniej. Głębokość do zwierciadła wody od powierzchni terenu wynosi ok. 2 m. Zgodnie ze szczegółową mapą geologiczną obszar opracowania znajduje się na piaskach, żwirach, miejscami madach den dolinnych i tarasów zalewowych 0,5-4,0 m rzeki oraz na granitach średnioziarnistych porfirowatych, miejscami gruboziarnistych.

Na teren ten może być wprowadzane nowe zainwestowanie, a w miejscach gdzie uwarunkowania geologiczno-inżynierskie wskazują na ograniczenia należy przeprowadzić odpowiednie zabiegi inżynieryjne je niwelujące.

6.3 Zasoby naturalne

Na obszarze opracowania nie występują żadne złoża kopalin, jednakże w granicach

administracyjnych miasta występują udokumentowane złoża surowców naturalnych: złoże granitu "Szklarska Poręba - Huta", złoże granitu "Wiciarka", złoże granitu "Czerwony Potok" oraz złoże kwarcu żyłowego "Stanisław". Ponadto na terenie gminy możliwe jest rozwinięcie w Górach Izerskich eksploatacji łupków, gnejsów i hornfelsów.

Złoże "Szklarska Poręba - Huta", to złoże o eksploatacji zaniechanej i udokumentowanej powierzchni 6,88 ha, na wydobycie kopalin została wydana koncesja, która była ważna do czerwca 2022 r., użytkownikami złoża byli IZER GRANIT Sp. z o.o. oraz I.K. Granit sp. z o.o. Możliwe kierunki zastosowań kopaliny to: drogownictwo, produkcja płyt okładzinowych, bloków, kruszywa łamanego, kamienia łamanego, elementów foremnych, itp.

Eksploatacja złoża „Wiciarka” została zaniechana, udokumentowana powierzchnia wynosi 8,32 ha. Możliwe kierunki zastosowań kopaliny to: budownictwo i drogownictwo.

„Czerwony Potok” jest złożem o możliwym wykorzystaniu kopaliny w budownictwie oraz w produkcji płyt okładzinowych, bloków itp. i kruszywa łamanego. Powierzchnia obszaru górniczego, objętego koncesją eksploatacyjną wynosi 0,98 ha – jednak obecnie kopaliny nie są wydobywane.

Złoże kwarcu „Stanisław ” położne jest w granicach administracyjnych trzech gmin: Stara Kamienica, Mirsk i Szklarska Poręba. Udokumentowana powierzchnia złoża wynosi 9,10 ha. Aktualną koncesję na wydobycie, ważna do roku 2026, posiada PGRA-QUA GROUP sp. z o.o. sp. k. Możliwe wykorzystanie kopaliny: produkcja materiałów ogniotrwałych oraz w przemyśle ceramicznym.

Na terenie gminy odnotowano także złoże borowiny w Jakuszycach oraz liczne wystąpienia wód radoczynnych oraz sygnalizowane są perspektywy znalezienia wód termalnych.

6.4. Warunki wodne i jakość wód

Przez miasto Szklarska Poręba biegnie dział wodny zlewisk Morza Bałtyckiego i Morza Północnego. Zachodni fragment gminy położony jest w dorzeczu Łeby, która należy do zlewiska Morza Północnego. Pozostała część rzek miasta uchodzi do Odry.

Sieć rzeczna miasta oparta jest o główną rzekę Kamienna biegnącą przez obszar opracowania, której również źródło znajduje się w granicach miasta, wraz z ważniejszymi dopływami: Rychlik, Ciekoń, Szlifierska Struga, Kamieńczyk, i pośrednio przez Szklarkę - Szrenicki Potok. Kamienna jest lewym dopływem rzeki Bóbr.

Wody podziemne w granicach miasta tworzą płytko położony pierwszy poziom wodonośny głównie w obrębie dolin rzecznych oraz utworów stokowych oraz w sąsiedztwie źródeł i młak. Wody podziemne bardzo często cechuje znaczna zmienność sezonowa.

Obszar gminy położony był w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 344 „Karkonosze”, który jednak został wykreślony z rejestru GZWP decyzją Komisji Dokumentacji Hydrogeologicznej przy Ministrze Środowiska, nie jest tym samym wymieniany w aktualnym wykazie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce.

Obszar planu położony jest na w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (p=10%) oraz w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (p=1%) od rzeki Kamienna.

Jakość wód

Obszar opracowania leży w zasięgu jednolitej części wód powierzchniowych RW60000216219 - Kamienna od źródła do Kamieńczyka. Zgodnie z *Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 – na podstawie monitoringu*, JCWP RW60000216219, Kamienna od źródła do Kamieńczyka, została zakwalifikowana do 3 klasy pod względem elementów biologicznych, do klasy 1 pod względem elementów hydromorfologicznych, do klasy >2 i 2 pod względem elementów fizykochemicznych. Określono dla niej umiarkowany stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego oraz ogólny zły stan wód.

Obszar opracowania, zgodnie z klasyfikacją JCWPd należy do JCWPd nr 107. Zgodnie z zestawieniem tabelarycznym z klasyfikacją jakości wód podziemnych w ramach monitoringu diagnostycznego w badaniach z 2022 r., zakwalifikowano wody JCWPd na terenie gminy Szklarska Poręba do III klasy końcowej, czyli wód zadowalającej jakości. Wyniki badania odnoszą się do punktu pomiarowego nr 6069 (wg ID monitoringu), który jest zlokalizowany w gminie Szklarska Poręba w miejscowości Szklarska Poręba i oddalony jest ok. 0,4 km od obszaru objętego planem.

6.5. Gleby

Gleby na terenie miasta Szklarska Poręba są glebami górskimi, powstałymi głównie na bazie zwietrzeliny skał krystalicznych. Występują przede wszystkim gleby brunatne kwaśne i wyługowane obok gleb deluwialnych (głównie pseudobielicowe) i mad, a także na stosunkowo niewielkim terenie gleb organicznych (mursze i torfy). Na terenie gminy dominują gleby klas V i VI (93% użytków rolnych), 6% to gleby klasy IV, wyższe klasy bonitacyjne gleb nie występują. Na terenie objętym opracowaniem grunty oznaczone w ewidencji gruntów są jako inne tereny zabudowane oraz grunty zadrzewione i zakrzewione.

Na terenie objętym opracowaniem występują głównie grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako inne tereny zabudowane Bi oraz grunty zadrzewione i zakrzewione Lz.

6.6. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Pod względem szaty roślinnej na terenie miasta Szklarska Poręba dominują kompleksy leśne, którym towarzyszą tereny otwarte łąk i obszarów rolniczych. Lasami pokryte są przede wszystkim zbocza wzgórz okalających tereny zabudowane miasta.

Roślinność w miasta Szklarska Poręba podzielić można na trzy piętra wysokościowe: piętro regla dolnego (400-1000 m n.p.m.), piętro regla górnego (1000-1250 m n.p.m oraz piętro subalpejskie (zwane też piętrem kosodrzewiny, 1250-1500 m n.p.m.). Obszar opracowania znajduje się w całości w zasięgu regla dolnego, w którym przeważają lasy, często zniekształcone na skutek nieprawidłowej gospodarki i wylesień. Występują głównie lasy świerkowe i sosnowe, a w wilgotnych okolicach dolin potoków – lasy łęgowe. Tereny otwarte w granicach miasta tworzą tereny użytkowane rolniczo, głównie łąki i pastwiska, które są siedliskami wielu ciekawych, często roślin. W mieście Szklarska Poręba mogą występować takie chronione gatunki jak: limba, kosodrzewina, wawrzynek wilczełyko, bluszcz pospolity, podrzeń żebrowiec, widłak jałowcowy, widłak goździsty, orlik pospolity, gnidosz rozesłany, barwinek pospolity, arnika górska, dziewięćsił bezłodygowy, lilia złotogłów, storczyk szerokolistny, storczyk Fuchsa, gółka długoostrogowa, ciemiężyca zielona, goryczka trojeściowa czy grzyb - sromotnik bezwstydny. Spotkać można także: kruszynaę pospolitą, kalinę koralową, paprotkę zwyczajną, kopytnika pospolitego, pierwiosnkę wyniosłą, marzankę wonną oraz konwalię majową.

Na obszarze opracowania występują pojedyncze zadrzewienia i zakrzewienia głównie wzdłuż cieku, jaki wśród zabudowy, natomiast teren praktycznie z każdej strony ograniczony jest lasem. Nie stwierdzono jednak występowania flory chronionej na obszarze opracowania.

Fauna w gminie jest charakterystyczna dla tego regionu kraju i jest powiązana ściśle z siedliskiem, w jakim się znajduje. Siedlisko to tworzy przede wszystkim szata roślinna i stopień przekształcenia krajobrazu. Ze względu na położenie części obszaru objętego opracowaniem na terenach w otoczeniu lasów, sporadycznie mogą pojawić się tu takie gatunki jak: sarna, jeleń europejski, zając, kuna leśne, lis, łasica, tchórz, nornik zwyczajny, mysz polna, jeż zachodni, kret, ryjówka, orzesznica, darniówka, nocnik bury, nornica ruda. Rzadko spotykanymi w mieście gatunkami są: dzik, borsuk czy gronostaj. Spośród gadów i płazów pojawić się mogą: traszka górska, żaba trawna, ropucha zwyczajna oraz jaszczurka żyworodna. Ptaki bytują głównie w lasach, nieopodal obszaru opracowania mogą wystąpić: głuszec, cietrzew, jarząbek, włochatka, dzięcioł czarny, orzechówka, czeczotka, gil, krzyżodziób świerkowy, sikora czarnogłowa, muchołówka mała i kwiczoł.

6.7. Krajobraz

Krajobraz miasta to jedna z najważniejszych wartości terenu. Krajobraz Szklarskiej Poręby ukształtowany został przez góry stare o szczytach łagodnie – równoleżnikowo zgrupowanych w pasma górskie. Na południu gminy rozciąga się pasmo Karkonoszy z ze szczytem Szrenica, natomiast na północy rozpościerają się szczyty Gór Izerskich. Dodatkowym atutem regionu są liczne zgrupowania skał oraz głębokie doliny potoków. Pomiędzy tymi właśnie pasmami górskimi, w dolinie rzeki Kamiennej zlokalizowana jest miejscowość Szklarska Poręba, z zabudowaniami kształtowanymi od stuleci.

Na obszarze objętym opracowaniem w jego północnej części występują budynki produkcyjne bo byłej hucie, z tego względu są one opuszczone i zniszczone. W południowej części planu mieści się zabudowa mieszkaniowa funkcjonująca jako pokoje gościnne dla turystów.

Cały obszar opracowania położony jest w układzie urbanistycznym miasta Szklarska Poręba wpisanym do rejestru zabytków pod nr A/1815/611/J z dnia 26.02.1980. Również w obszarze projektu planu jeden z budynków fabrycznych byłej huty „Julia” wpisany jest do rejestru zabytków pod nr A/5475/1007 z dnia 10.12.1963.

6.8. Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny

Klimat lokalny warunkowany jest rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. Bardzo ważną rolę odgrywają tu wysokość opadów, siła i kierunek wiatru, temperatura powietrza oraz wilgotność.

Część miasta objęta projektem planu według podziału rolniczo-klimatycznego R. Gumińskiego położona jest w dzielnicy sudeckiej. Klimat występujący na tym obszarze jest zbliżony do klimatu Kotliny Jeleniogórskiej i innych kotlin sudeckich. Charakterystyczne jest dla tego terenu występowanie zjawiska inwersji termicznej, a w nieckowatych obniżeniach w strefie wierzchowinowej Gór Izerskich przyjmuje przy niekorzystnych warunkach termicznych postać intensywnej inwersji radiacyjnej. Ponadto w kształtowaniu się składników klimatycznych widoczna jest piętrowość. Średnia roczna temperatura w gminie wynosi: na Szrenicy 1,9^{o}C; w Jakuszycach 4,0^{o}C i w Szklarskiej Porębie Dolnej ok. 5,8^{o}C. Najchłodniejszym miesiącem jest styczeń, kiedy średnia temperatura wynosi odpowiednio dla punktów pomiarowych: -6,8^{o}C; -3,9^{o}C i -2,9^{o}C. około 4,5^{o}C. Natomiast w najcieplejszym lipcu średnia temperatura sięga do ok. 14,6^{o}C w Szklarskiej Porębie Dolnej. Położenie oraz ukształtowanie terenu na obszarze opracowania wpływają na znaczną sumę opadów atmosferycznych i dni pochmurnych oraz zaleganie mgły. Wykazano występowanie znacznie lepszych warunków przeciętnych w dnie doliny Kamiennej, na posterunku w Szklarskiej Porębie Dolnej, w stosunku do okolic grzbietu Karkonoszy (Szrenica). Wśród zabudowy miejskiej, która odzwierciedla warunki pogodowe na obszarze opracowania, największa liczba dni pogodnych została odnotowana w miesiącu październiku, dni pochmurnych i dni z mgłą w listopadzie oraz dni z burzą w czerwcu. Grubość zalegającej pokrywy śnieżnej zależy przede wszystkim od wysokości terenu. Najwyższe zagrożenie lawinowe występuje na stokach stromych, trawiastych. Najczęstsze zagrożenia lawinami śnieżnymi w gminie, odnotowywane są na północnych i wschodnich stokach Szrenicy, Kotła Szrenickiego i Kotła pod Łabskim Szczytem. Ilość opadu w skali roku wynosi ok. 872 mm, przy czym na Szrenicy sięga ponad 1400 mm. Najobfitsze opady występują w czerwcu, a najsłabsze w lutym. Na posterunku w Szklarskiej Porębie dominują wiatry z kierunku południowo-zachodniego.

<u>Jakość powietrza</u>

Badania jakości powietrza dla gminy Szklarska Poręba, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadza Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu. Zgodnie z podziałem na strefy, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, gmina Szklarska Poręba leży w strefie dolnośląskiej. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe;
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2024 stwierdzono potrzebę realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla wszystkich czterech stref województwa. Podsumowanie badań przedstawia poniższa tabela. Dla czterech z 12 substancji mierzonych wynik nie był w normie, do klasy C zakwalifikowano strefę dolnośląską ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 oraz poziomów docelowych: arsenu i benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 oraz ozonu**.** Ponadto, we wszystkich strefach (aglomeracja wrocławska, miasto Legnica, miasto Wałbrzych, strefa dolnośląska) został przekroczony poziom celu długoterminowego dla ozonu ze względu na ochronę zdrowia ludzi, strefy te uzyskały klasę D2. Ponadto dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, wszystkie strefy uzyskała klasę A.

Klasy strefy dolnośląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń według kryterium ochrony zdrowia ludzi

Rodzaj substancji badanej											
NO_2	SO_2	CO	C_6H_6	pył PM2,5	pył PM10	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O_3
Symbol klasy dla poszczególnych substancji dla strefy dolnośląskiej											
A	A	A	A	A	C	C	C	A	A	A	C

źródło: opracowania własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie dolnośląskim raport wojewódzki za rok 2024.

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, wykonanej na podstawie danych za 2024 r. z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych przyjętych ze względu na ochronę roślin, dla dwutlenku siarki (SO2) i tlenków azotu (NOX) strefa dolnośląska uzyskała klasę A. W Czerniawie został przekroczony poziom docelowy określony dla ozonu (O3) i strefa dolnośląska została zaliczona do klasy C. Jednocześnie, w roku 2024 w strefie dolnośląskiej nie został osiągnięty poziom celu długoterminowego dla ozonu ze względu na ochronę roślin - strefa uzyskała klasę D2. Podsumowanie badań RWMŚ we Wrocławiu przedstawia poniższa tabela.

Klasy strefy dolnośląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń według kryterium ochrony roślin

Rodzaj substancji badanej		
NO_x	SO_2	Klasa strefy dla O3 wg poziomu docelowego
Symbol klasy dla poszczególnych substancji dla strefy dolnośląskiej		
A	A	C

źródło: opracowania własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie dolnośląskim raport wojewódzki za rok 2024.

Dla obszarów wykazujących przekroczenia poziomów dopuszczalnych zostały opracowane programy ochrony powietrza określające kierunki działań niezbędnych do przywrócenia standardów jakości powietrza.

.

Pod względem komfortu akustycznego teren opracowania nie powinien być narażony na przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112 tekst jednolity), wyznacza dopuszczalne poziomy hałasu określone dla pory dziennej i nocnej. Najbliżej położona droga, na której odbywa się większy ruch samochodowy, co w rezultacie zwiększa także poziom hałasu, znajduje się w odległości ok. 50 m (ul. Szosa Czeska).

6.9. Obszary i obiekty chronione

Na obszarze objętym opracowaniem nie zostały wyznaczone formy ochrony przyrody określone w ustawie o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r.

OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU

7. Ocena rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych i innych ustaleń projektu planu

7.1. Cel opracowania projektu planu

Jednym z celów sporządzenia planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, w tym dostosowanie funkcji, struktury i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań środowiska przyrodniczego. Potrzeba sporządzenia dla wyżej wymienionego obszaru miejscowego planu, zgodnie z uzasadnieniem uchwały wywołującej, wynika z konieczności ochrony i zabezpieczenia przed dalszą degradacją zabytkowej zabudowy przemysłowej. Realizacja powyższego zadania polegać będzie na renowacji i zagospodarowaniu terenów nieczynnej huty szkła kryształowego „Julia”. Przeprowadzenie wyżej wymienionej inwestycji wymaga korekt w obecnie obowiązującym planie miejscowym i co za tym idzie opracowania nowego. Podjęcie takich działań uatrakcyjni ofertę turystyczną skierowaną do mieszkańców i turystów odwiedzających miasto Szklarska Poręba, ponadto jest odpowiedzią na potrzeby zarówno użytkownika wieczystego rzeczonej działki, jaki i wszystkich mieszkańców Gminy.

Dostosowanie zapisów do obowiązujących przepisów prawa, wymaga podjęcia prac planistycznych oraz określenia odpowiednich parametrów i zasad zagospodarowania oraz zabudowy.

Na terenie miasta Szklarska Poręba obowiązuje Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szklarska Poręba uchwalona uchwałą Nr XXX/344/16 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 24 sierpnia 2016 r. W Zmianie Studium... ustalono następujące przeznaczenie terenu: Uz – tereny usług z zielenią towarzyszącą.

Głównym celem opracowania projektu planu miejscowego, jest stworzenie całościowego rozwiązania urbanistycznego oraz opracowanie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy wraz z elementami infrastruktury technicznej oraz określenie dla niego szczegółowych i optymalnych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, w tym zasad obsługi komunikacyjnej. Jednocześnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dostosuje sposób zagospodarowania do uwarunkowań przyrodniczych, zapewniającego trwałość procesów i odnawialność zasobów przyrodniczych**.**

7.2. Ustalenia projektu planu

W ww. projekcie planu ustalono następujące przeznaczenie terenu:

1. tereny zabudowy usługowej, oznaczone symbolem: U;
2. teren wód powierzchniowych śródlądowych, oznaczony symbolem: WS;
3. tereny dróg dojazdowych, oznaczone symbolami: KDD.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze istniejące na przedmiotowym terenie, określone w rozdziale 5 i 6 niniejszej prognozy, do najważniejszych przesłanek projektu planu miejscowego należy stworzenie optymalnego rozwiązania funkcjonalno – przestrzennego.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w projekcie planu wprowadzono zapisy ustalające zakazujące lokalizacji ustalono także zakaz realizacji nowej zabudowy lub przebudowy dysharmonizującej z istniejącą historyczną i krajobrazową kompozycją przestrzenną.

W projekcie planu znalazł się także szereg zapisów niezbędnych dla ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. Przede wszystkim w planie ustalono:

a) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego,
b) zakaz lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii,
c) wykorzystywanie nadmiaru mas ziemnych pozyskanych podczas prac budowlanych w obrębie terenu lub usuwania ich, zgodnie z przepisami odrębnymi,
d) gromadzenie odpadów i ich dalsze zagospodarowanie zgodnie z obowiązującym regulaminem utrzymania porządku i czystości na terenie Miasta oraz z przepisami odrębnymi,
e) zachowanie dostępu do wód powierzchniowych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
f) zakaz zanieczyszczania środowiska gruntowo – wodnego,
g) zakaz lokalizowania obiektów lub urządzeń mogących powodować stałe lub czasowe zanieczyszczenie powietrza,
h) zakaz składowania, wysypywania, zakopywania i wylewania jakichkolwiek odpadów niebezpiecznych,
i) zasady odprowadzenia ścieków bytowych, wód opadowych i roztopowych oraz pobór wody do celów bytowo-gospodarczych i przeciwpożarowych zgodnie z § 15,
j) zakaz lokalizowania obiektów lub urządzeń mogących powodować stałe lub czasowe uciążliwości spowodowane wytwarzaniem hałasu,
k) zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących powodować ponadnormatywne obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny.

Jednocześnie dopuszczono realizację kondygnacji podziemnych. Ze względu na występującą w obszarze Sudetów podwyższoną koncentrację naturalnych pierwiastków promieniotwórczych, zaleca się stosowanie w budynkach rozwiązań ograniczających przenikanie radonu do pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi (podpiwniczenia, wentylacja przestrzeni podpodłogowych w parterach, folie izolacyjne itp.).

Wprowadzono także szczegółowe zapisy w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku, gdzie ustalono nakaz dotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej, zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. dla terenów oznaczonych symbolami U:

1) w przypadku lokalizowania usług oświaty jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
2) w przypadku lokalizowania usług sportu, turystyki, rekreacji i wypoczynku jak dla terenów rekreacyjno – wypoczynkowych;
3) w przypadku lokalizowania usług opieki społecznej jak dla terenów przeznaczonych pod szpitale i domy opieki społecznej.

Ponadto w projekcie planu znajdują się zapisy określające szczegółowe parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów. W zapisach tych określono intensywność

zagospodarowania poprzez wprowadzenie dopuszczalnych maksymalnych wartości dotyczących m.in. wysokości zabudowy, czy wskaźnika powierzchni zabudowy. Jednocześnie w projekcie zapisana jest minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego, co pozwoli na zachowanie odpowiedniego udziału zieleni na terenach przeznaczonych pod zabudowę oraz inne zainwestowanie. W zapisach ogólnych w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy.

W zapisach projektu planu uwzględnia się również bezpośrednią obsługę komunikacyjną, w zakresie ruchu samochodowego dla terenów objętych planem z dróg publicznych i wewnętrznych, znajdujących się poza granicami planu.

Natomiast w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej:

1) ustala się:
   a) powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci zgodnie z przepisami odrębnymi,
   b) podłączenia odbiorców do sieci ulicznej za pośrednictwem indywidualnych przyłączy na podstawie warunków uzyskanych od gestorów sieci;
2) w zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się :
   a) pobór wody do celów bytowo-gospodarczych z miejskiej sieci wodociągowej przy czym do czasu realizacji miejskiej sieci, dopuszcza się zaopatrzenie w wodę w oparciu o własne rozwiązania sieci wodociągowej,
   b) pobór do celów przeciwpożarowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
3) w zakresie odprowadzenia ścieków ustala się nakaz odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, przy czym do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków bytowych i komunalnych do szczelnych zbiorników bezodpływowych
4) w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych ustala się odprowadzanie do kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, przy czym do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych na własny nieutwardzony teren, np. do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych;
5) w zakresie zasilania w energię elektryczną:
   a) ustala się zasilanie z sieci kablowej średniego i niskiego napięcia, z odnawialnych źródeł energii, pod warunkiem, że są one zgodne z przepisami odrębnymi,
   b) dopuszcza się lokalizację wolnostojącej, małogabarytowej lub słupowej stacji transformatorowej,
6) w zakresie zaopatrzenia w gaz ustala się zaopatrzenie w paliwo gazowe poprzez budowę dystrybucyjnej sieci gazowej, po spełnieniu warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia, zgodnie z przepisami odrębnymi;
7) zaopatrzenie w ciepło zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa, ustala się nakaz uwzględnienia ograniczeń określonych w przepisach odrębnych, wynikających z częściowego położenia obszarów objętych planem w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi p = 1% oraz w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzią jest wysokie i wynosi p = 10%, które na rysunku planu zostały oznaczone symbolami graficznymi.

Natomiast w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej ustala się:

1) ze względu na położenie całego obszaru w granicach planu w układzie urbanistycznym miasta Szklarska Poręba wpisanym do rejestru zabytków pod nr A/1815/611/J z dnia 26.02.1980

a) prowadzenie prac projektowych, remontowych, renowacyjnych, restauratorskich, konserwatorskich i budowlanych dla w/w obiektów zgodnie z przepisami odrębnymi;
b) zakaz wprowadzania w zabudowie dominant (architektonicznych lub w postaci urządzeń technicznych) mogących wpłynąć negatywnie na historyczne dominanty architektoniczne,
c) dla nowej zabudowy, dostosowanie do sąsiadującego otoczenia pod względem skali, bryły, formy dachu, kolorystyki i elewacji, nawiązując do historycznej, miejscowej tradycji architektonicznej:
   - dachy spadziste o nachyleniu połaci 45 – 55°, przy czym dla dachów mansardowych dopuszcza się nachylenie dolnej połaci dachowej do 75°, dwuspadowe, mansardowe, również z naczółkami, o symetrycznym układzie kalenic,
   - zastosowanie lukarn, facjat, deskowania szczytów oraz fragmentów elewacji,
   - opaski okienne, drewniane, ceglane, wykonane w tynku,
   - fragmenty budynków wykonane w technice szachulcowej lub przysłupowej, werandy, ganki, kamienny lub licowany kamieniem cokół,
   - wykorzystywanie do wykończenia materiałów tradycyjnie stosowanych jak: drewno, kamień, cegła,
   - zakaz stosowania pokryć elewacji z tworzyw sztucznych (w szczególności płyt preizolowanych, sidingu, blachy trapezowej, faktur błyszczących), zakaz krycia dachu papą, strzechą, blachodachówką lub gontem papowym, przy czym dopuszcza się pokrycie gontem papowym jedynie na dachach budynków gospodarczych i garażowych,
   - zakaz stosowania do wykończenia elewacji kolorów odblaskowych oraz barw podstawowych;

2) dla obiektu wpisanego do rejestru zabytków, wskazanych na rysunku planu, tj. budynku fabrycznego huty „Julia” pod nr A/5475/1007 z dnia 10.12.1963 r., ustala się:
   a) ochronę konserwatorską zgodnie z przepisami odrębnymi,
   b) zachowanie głównej, historycznej części bryły budynku, formy dachu i jego historycznego pokrycia, kompozycji i wystroju elewacji, układu osi okiennych i drzwiowych, stolarki okiennej i drzwiowej, detalu architektonicznego, historycznej faktury i kolorystyki tynku oraz innych oryginalnie użytych materiałów budowlanych,
   c) dążenie do ujednolicenia oraz przywrócenia historycznych podziałów stolarki okiennej; wymagana rewaloryzacja historycznego wyglądu i elewacji z odtworzeniem zniszczonych lub usuniętych elementów architektonicznych, oczyszczeniem, konserwacją kamiennego i drewnianego detalu architektonicznego, oczyszczeniem i uzupełnieniem kamiennych ścian,
   d) dążenie do przywrócenia historycznego pokrycia dachu,
   e) zakaz przebudowy polegającej na zmianie ilości kondygnacji i ich wysokości,
   f) nakaz zachowania historycznego układu i geometrii połaci dachowych,
   g) nakaz utrzymania, a w zniszczonych fragmentach odtworzenia, historycznego detalu architektonicznego,
   h) nakaz utrzymania kształtu i rozmiaru otworów zgodnie z historycznym wizerunkiem budynków,
   i) wyklucza się zewnętrzne docieplenie ścian,
   j) adaptacja obiektów do nowej funkcji możliwa jedynie pod warunkiem zagwarantowania braku negatywnego wpływu na historyczną tkankę obiektów,
   k) dopuszcza się odtworzenie nieistniejących historycznych elementów budynku huty, pod warunkiem opracowania formy architektonicznej w oparciu o szczegółową analizę historyczno-architektoniczną tych elementów;

3) na terenie objętym granicami planu:
   a) wyklucza się style architektoniczne innych regionów, np. podhalańskiego – zakopiańskiego - oraz stosowania detalu charakterystycznego dla tych stylów, tj. duża ilość pazdurów na zakończeniach dachu, koronki kalenicowe, duża rozmaitość kształtów otworów okiennych,

budowanie z bali, płazów itp.,

b) nakaz przywrócenia zdegradowanych lub zniszczonych oryginalnych elementów budynków oraz usunięcia współczesnych elementów dysharmonizujących, m.in. przywrócenie detalu architektonicznego, historycznej formy stolarki okiennej, ujednolicenie formy i kolorystyki stolarki dla całego budynku oraz ujednolicenie kolorystyki elewacji, przywrócenie historycznej formy i pokrycia dachu,
c) wyklucza się stosowanie współczesnych materiałów budowlanych kolidujących z ich historycznym charakterem (m.in. blachodachówka, gont bitumiczny, sliding),
d) wyklucza się montaż zewnętrznych instalacji technicznych (w tym kominów spalinowych i wentylacyjnych, klimatyzatorów, anten satelitarnych oraz innych urządzeń technicznych w tym ogniw fotowoltaicznych); dopuszczenie takich instalacji wyłącznie w przypadku braku wpływu na wygląd elewacji i substancję zabytkową budynku; montaż zewnętrznych instalacji na dachach wyłącznie w sposób niewidoczny z przestrzeni otwartej,
e) dla nowej zabudowy:
    - nakaz kształtowania w nawiązaniu do historycznej zabudowy,
    - opracowanie form architektonicznych oparte powinno być o analizę historyczno-architektoniczną istniejącej historycznie zabudowy na działce i w bliskim do niej nawiązaniu – w zakresie ukształtowania bryły, kompozycji elewacji i zastosowanych materiałów wykończeniowych,
    - należy dążyć do utrwalenia przemysłowego charakteru przedmiotowego terenu,
    - zabudowa usługowa powinna być projektowana indywidualnie, nie powielając projektów typowych dla danej sieci lub branży; wyklucza się powtarzalne formy zabudowy,
    - nie należy wprowadzać dominant (architektonicznych lub w postaci urządzeń technicznych) mogących wpłynąć negatywnie na historyczne dominanty architektoniczne lub historyczne wglądy widokowe,
    - określa się wymóg dostosowania gabarytów, formy i kompozycji przestrzennej nowej zabudowy do historycznej, miejscowej tradycji architektoniczno-budowlanej, w szczególności istniejącej na obszarze objętym zmianą planu, w formie konkretnego zapisu w zakresie intensywności zabudowy, skali, formy bryły, rozmiarów, linii zabudowy, a w szczególności technologii budowania (występowanie konstrukcji mieszanych), cech architektonicznych (nachylenie połaci i forma dachów, z wykluczeniem dachów płaskich), kolorystyka, stosowanie odpowiednich historycznych gabarytów i proporcji stolarki okiennej i drzwiowej, detale wzbogacające architekturę, np. lukarny, ryzality), stosowania materiałów naturalnych (tradycyjnych), takich jak drewno, kamień, cegła, łupek, dachówka ceramiczna; wyklucza się stosowania elementów wykończeniowych o niskich wartościach estetycznych takich jak siding-PVC; wyklucza się rozwiązania architektoniczne charakterystyczne dla „stylu zakopiańskiego”,
    - zastosowanie dachów płaskich dopuszczone jest wyłącznie w formie historycznie występującej na terenie Szklarskiej Poręby, tj. z zastosowaniem połaci z nachyleniem o małym spadku oraz w szczególności pod warunkiem historycznego uzasadnienia dla takiej formy dachu; wyklucza się dachy płaskie attykowe,
    - wyklucza się lokalizowanie wielopoziomowych garaży otwartych,
    - wysokość, ilość kondygnacji i szerokość budynków powinna nawiązywać do zabudowy pierwotnie istniejącej na danym terenie,
    - zakazuje się stosowania dachów o mijających się połaciach dachowych na wysokości kalenicy oraz dachów o asymetrycznym nachyleniu połaci.

Pozytywnie należy ocenić zapisy uściślające warunki ochrony środowiska przyrodniczego oraz kształtowania ładu przestrzennego.

7.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.

Ustawa *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* z dnia 27 marca 2003 r. nakłada obowiązek zgodności miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jednocześnie studium jako dokument wyrażający politykę przestrzenną na szczeblu lokalnym musi być zgodny z polityką przestrzenną prowadzoną na szczeblu wojewódzkim, a ta z krajową polityką przestrzenną. Wzajemne powiązanie tych dokumentów zapewnia spójne i całościowe kształtowanie przestrzeni oraz umożliwia przeprowadzanie inwestycji strategicznych w skali krajowej.

Na terenie miasta Szklarska Poręba obowiązuje Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szklarska Poręba uchwalona uchwałą Nr XXX/344/16 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 24 sierpnia 2016 r. W Zmianie Studium... ustalono następujące przeznaczenie terenu dla: Uz – tereny usług z zielenią towarzyszącą.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest dostosowany do opracowywanego dokumentu poprzez projektowane przeznaczenie terenów.

Ważnymi dokumentami, mającymi wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego na szczeblu gminnym są lokalne programy ochrony środowiska oraz od 1 stycznia 2012 r. wojewódzkie plany gospodarki odpadami. Na obszarze gminy miejskiej Szklarska Poręba obowiązuje „Program Ochrony Środowiska Miasta Szklarska Poręba na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 r”. Zapisy w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami są dostosowane do obowiązującego prawa lokalnego.

Ze względu na przynależność Polski do Unii Europejskiej Polska zobowiązana jest do przestrzegania prawa Unii oraz brania udziału w działaniach zapobiegawczych i regulujących w zakresie ochrony środowiska. Zadania priorytetowe to przede wszystkim: przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Tworząc zapisy planu miejscowego należy uwzględniać cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów rangi międzynarodowej. Należą do nich m.in.:

1. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. U.UE.L.2012.26.1),

2. dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),

3. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),

4. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),

5. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),

dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008

Ponadto są to ustalenia wynikające z szeregu konwencji międzynarodowych, a szczególnie z konferencji ONZ w Rio de Janeiro z 1992 r. zawartych w ramowej konwencji w sprawie zmian klimatu.

Zapisy powyższych przepisów zostały przede wszystkim uwzględnione w procedurze sporządzania miejscowego planu, która wymaga opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania planów i programów. Niniejszy dokument dodatkowo, oprócz samego projektu planu, podlega ocenie społeczeństwa i jest dostępny do wglądu w trakcie sporządzania planu, jak i po jego zakończeniu. Ponadto społeczność może składać zarówno wnioski, jak i uwagi do tego dokumentu. Prognoza zawiera opis metod analiz skutków realizacji ustaleń miejscowego planu na środowisko oraz sposób oddziaływania zapisów planu na poszczególne komponenty środowiska. Jednocześnie integralną częścią każdego planu jest pisemne podsumowanie uzasadniające wybór przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych oraz zawierające propozycje metod przeprowadzania monitoringu realizacji ustaleń planu i jego częstotliwość.

Innymi dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącymi podstawę do formułowania celów ochrony środowiska we wcześniej wymienionych programach krajowych są m.in.:

1. Konwencja Ramsarska o obszarach wodno - błotnych z 1971 r.
2. Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.
3. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.
4. Konwencja o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.
5. Konwencja Bońska o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, 1979 r.
6. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz z Protokołem.
7. Konwencja Paryska w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturowego i naturalnego, 1972 r.
8. Porozumienie o ochronie nietoperzy w Europie EUROBATS, 1991 r.
9. Europejska Konwencja Krajobrazowa, 2000 r.

Wśród najważniejszych celów Konwencji Ramsarskiej w projekcie planu i w niniejszej prognozie uwzględniono m.in. zapisy o ochronie populacji wędrownych ptaków (poprzez ogólne zapisy chroniące środowisko przyrodnicze, w tym głównie gruntowo-wodne). Spośród najważniejszych celów Konwencji Berneńskiej uwzględniono m.in. zapisy o zachowaniu europejskich gatunków dzikich zwierząt i roślin oraz ich siedlisk (poprzez ogólne zapisy chroniące środowisko przyrodnicze). Podobnie pozostawienie i zabezpieczenie obszarów przyrodniczo cennych wraz z wszelkimi zasobami (zwierzętami, roślinami) respektuje fundamentalne założenia Konwencji o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro oraz Konwencji Bońskiej o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, a także zapisy Porozumienia o ochronie nietoperzy w Europie EUROBATS. Również cel Konwencji Paryskiej, tj. pobudzenie aktywności narodów do ochrony ich własnego dziedzictwa kulturowego i naturalnego, znajduje odzwierciedlenie w zapisach projektu studium. Są to m in. zapisy o ochronie obiektów zabytkowych. Ochrona krajobrazu w gminie spełnia także założenia Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Uwzględniono m. in. zapisy o: prawnym uznaniu krajobrazów za podstawowy składnik otoczenia człowieka, dziedzictwo kulturalne i naturalne oraz fundament tożsamości mieszkańców; ustanowieniu procedur uczestnictwa społeczeństwa oraz władz lokalnych i regionalnych w opracowywaniu i wdrażaniu polityki krajobrazowej; uwzględnieniu krajobrazu w polityce planowania przestrzennego, kulturalnej, środowiskowej, rolnej, społecznej i

gospodarczej.

Ważnym międzynarodowym dokumentem jest „Europejska Strategia Bioróżnorodności do 2030 r.”. Strategia zapowiada odbudowę różnorodności biologicznej Europy z korzyścią dla ludzi, klimatu i planety. Główne cele strategii to m.in.: ustanowienie obszarów chronionych na co najmniej 30% powierzchni lądowej i 30% powierzchni morskiej Europy oraz odtworzenie degradowanych ekosystemów na lądzie i na morzu. Cele te są przekładane na cele krajowe, tak aby każde państwo członkowskie mogło kontrolować swoje postępy w ich realizacji.

W analizowanym dokumencie odniesiono się do kluczowych międzynarodowych konwencji i strategii dotyczących ochrony środowiska, w tym: Konwencja Ramsarska (ochrona obszarów wodno-błotnych, w tym siedlisk ptaków wodnych), Konwencja Berneńska (ochrona dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk), Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (przeciwdziałanie zmianom klimatu), Konwencja o ochronie różnorodności biologicznej (zachowanie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej), Konwencja Bońska (ochrona wędrownych gatunków zwierząt), Europejska Konwencja Krajobrazowa (ochrona krajobrazów jako elementu dziedzictwa naturalnego i kulturowego). Cele ochrony środowiska wyznaczone w tych dokumentach i ich uwzględnienie:

1) Ochrona bioróżnorodności i siedlisk - W projekcie planu przewidziano zapisy dotyczące ochrony istniejących terenów zieleni poprzez wyznaczenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.
2) Ochrona zasobów wodnych i gospodarka wodna - Ustalono zasady gospodarowania wodami zgodnie z ustawą Prawo wodne.
3) Przeciwdziałanie zmianom klimatu - Uwzględniono zapisy dotyczące poprawy efektywności energetycznej, ochrony terenów zielonych jako regulatorów mikroklimatu oraz ograniczenia emisji zanieczyszczeń.
4) Ochrona krajobrazu i dziedzictwa kulturowego - Zapewniono przestrzeganie standardów wynikających z Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, w tym ochrony krajobrazu i dziedzictwa kulturowego.
5) Zapobieganie i ograniczanie zanieczyszczeń powietrza - Plan zakłada eliminację źródeł emisji oraz promocję „czystych technologii”.
6) Zarządzanie odpadami w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym - Zapisy planu uwzględniają politykę gospodarowania odpadami, w tym selektywną zbiórkę i recykling.
7) Zasady akustycznej ochrony środowiska - Ustalono normy hałasu oraz wskazano tereny najbardziej zagrożone hałasem.

W zakresie polityki klimatycznej obowiązuje Polityka klimatyczna Polski. Należy wspomnieć też o Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020). SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Ponadto 18 sierpnia 2011 r. został przyjęty przez rząd polski Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej (NPRGN). Do 2050 roku Polska ma znacznie ograniczyć emisję szkodliwych gazów, a także stać się krajem bardziej nowoczesnym i konkurencyjnym. W zakresie energetyki na szczeblu krajowym, kierunki rozwoju energetyki odnawialnej w Polsce przedstawia natomiast „Polityka energetyczna Polski do 2030 roku”. Zakłada ona m.in. poprawę efektywności energetycznej oraz rozwój

wykorzystania odnawialnych źródeł energii, przy czym zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii ma wynieść: co najmniej 15% do 2020 roku i dalszy wzrost w latach następnych, 10% udział biopaliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji do 2020 roku.

Na poziomie krajowym strategiczne cele ochrony środowiska, oparte o prawo międzynarodowe, zawarte są w dokumentach rządowych takich jak: Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.

Rolą Polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Wzmacnia ona działania rządu polegające na budowie innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Polityka ekologiczna państwa 2030 jest strategią w rozumieniu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. W systemie dokumentów strategicznych doprecyzowuje i operacjonalizuje Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR. Jest pierwszą przyjętą strategią z dziewięciu dokumentów równolegle opracowywanych przez poszczególne resorty, a składających się na system rozwoju kraju.

W rezultacie cel główny Polityki, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, przeniesiono wprost z SOR. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Chodzi o rozwijanie kompetencji, umiejętności i postaw ekologicznych społeczeństwa oraz poprawę zarządzania ochroną środowiska w Polsce.

Cele szczegółowe będą realizowane przez projekty strategiczne oraz wiele zadań, które konkretyzują działania wskazane w SOR i inne działania wskazane w trakcie prac nad Polityką ekologiczną państwa 2030 (np. wynikające z międzynarodowych zobowiązań dla Polski w perspektywie do 2030 r.).[1]

W zakresie ustaleń dotyczących projektów mpzp gmin, Polityka ekologiczna odnosi się m. in. do:

- zrównoważonego gospodarowania wodami, w tym zapewnienia dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacji źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotnego zmniejszenia ich oddziaływania,
- przeciwdziałaniu zmianom klimatu,
- adaptacji do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- ochronie gleb,
- gospodarki odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzania zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu.

Projekt planu powiązany jest z powyższym dokumentem, m. in. poprzez wprowadzenie ustaleń dotyczących:

1. ochrony gleb (zapisy o: minimalnych udziałach powierzchni biologicznie czynnych, gospodarce odpadami, gospodarowaniu masami ziemnymi, zgodnie z przepisami odrębnymi,

[1] https://www.gov.pl/web/srodowisko/polityka-ekologiczna-panstwa-2030--strategia-rozwoju-w-obszarze-srodowiska-i-gospodarki-wodnej

zagospodarowaniu zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów działki budowlanej),

2. jakości wód powierzchniowych (zapisy o: prowadzeniu gospodarki wodno-ściekowej),
3. jakości powietrza (zapisy o: zaopatrzeniu w ciepło: z mikroinstalacji lub z odnawialnych źródeł energii, pod warunkiem, że są one zgodne z przepisami odrębnymi, lub z indywidualnych systemów grzewczych, zgodnie z przepisami odrębnymi),
4. likwidacji źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotnego zmniejszenia ich oddziaływania (zapisy o: zaopatrzeniu w ciepło: z mikroinstalacji lub z odnawialnych źródeł energii, pod warunkiem, że są one zgodne z przepisami odrębnymi, lub z indywidualnych systemów grzewczych, zgodnie z przepisami odrębnymi),
5. różnorodności biologicznej i krajobrazu (zapisy o: udziale powierzchni biologicznie czynnej i zagospodarowaniu zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów działki budowlanej),
6. gospodarowania odpadami (zapisy w zakresie gospodarki odpadami, zagospodarowanie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi), W miarę możliwości, przy podejmowaniu decyzji dotyczących zainwestowania terenu, należy preferować podmioty stosujące „czyste technologie”, technologie bezodpadowe i małoodpadowe lub zapewniające maksymalne gospodarcze wykorzystanie odpadów).

Opracowywany projekt planu miejscowego musi być zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz planami i programami przyjętymi w gminie. Natomiast dokumenty te, jak zostało to wyżej wspomniane, są dostosowywane do zapisów krajowych polityk i strategii opartych na standardach i przepisach wspólnotowych oraz przyjętych przez Polskę konwencjach międzynarodowych.

Analizowany projekt planu uwzględnia te zapisy poprzez poddanie go ocenie oddziaływania na środowisko, jaką jest także opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko skutków ustaleń miejscowego planu. Jednocześnie w procedurze sporządzania planu, jak i prognozy zapewniony jest dostęp społeczeństwa i możliwość konsultacji obu dokumentów. Przeanalizowano również wszystkie aspekty środowiskowe, takie jak wpływ na ewentualne obszary Natura 2000, które jednak nie występują na obszarze opracowania. Dodatkowo w zakresie prognozy został określony monitoring realizacji ustaleń planu i ich wpływ na środowisko przyrodnicze. Jednocześnie określając w projekcie planu szczegółowe parametry zagospodarowania terenu i jego przeznaczenie wzięto pod uwagę możliwości przyjęcia nowej zabudowy na dany obszar oraz jego chłonność środowiskową.

Wśród najważniejszych celów koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju w miejscowym planie i niniejszej prognozie uwzględniono m.in. zapisy o:

- zachowaniu zgodności charakteru i struktury zagospodarowania przestrzennego z cechami i walorami środowiska przyrodniczego (w projekcie mpzp wyznaczono harmonijnie tereny zainwestowania),
- zachowaniu zgodności poziomu i intensywności zagospodarowania z naturalną chłonnością środowiska oraz jego odporności na degradacje (na omawianym obszarze nie wprowadzono terenów zieleni, jednak w bliskim sąsiedztwie obszaru nadal pozostaje wiele obszarów porośniętych roślinnością naturalną),
- powszechne i współzależne uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (nie planuje się pogłębienia fragmentacji terenu drogami wysokiej kategorii),

- zahamowanie rozpraszania zabudowy, zwłaszcza na tereny o wysokich walorach krajobrazowych (nowo przewidziane tereny do zainwestowania, w tym tereny pod zabudowę, zlokalizowane są w sąsiedztwie już istniejących i wskazywać będą rozwój danych miejscowości w przyszłości).

7.4. Skutki braku realizacji ustaleń projektu planu

Brak udziału człowieka i nieumiejętne kształtowanie właściwych procesów ekologicznych w dłuższej perspektywie czasowej może doprowadzić na danym terenie do postępującej degradacji zarówno środowiska przyrodniczego, jak i krajobrazu. Niemniej jednak wprowadzanie funkcji, które będą wpływać na krajobraz i intensyfikować korzystanie z niego przez mieszkańców, również może powodować skutki negatywne dla środowiska.

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Szklarska Poręba ma na celu renowacje i ponowne zagospodarowanie terenów nieczynnej huty szkła kryształowego „Julia”. Biorąc pod uwagę już występujące zmiany w krajobrazie w związku z prowadzoną we wcześniejszych latach działalnością, przeznaczenie terenów byłej huty skutkujące w efekcie renowacją budynków huty uatrakcyjni ofertę turystyczną skierowaną do mieszkańców i turystów odwiedzających miasto Szklarska Poręba.

W przypadku nieuchwalenia projektu planu, obszar pozostałby w obecnym zagospodarowaniu, który nie jest atrakcyjny pod względem krajobrazowym, ze względu na zniszczone budynki bo byłej hucie.

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Szklarska Poręba ma na celu szczególnie uregulowanie już wprowadzanych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. Efektem wprowadzeniu planu miejscowego, na terenach gdzie taki plan dotychczas nie obowiązuje, będzie zapobiegał chaotycznemu rozwojowi miasta. Jak wspomniano, teren podlega już przekształceniom, a analizowany plan dostosuje zapisy dla tych obszarów do obecnie obowiązujących przepisów oraz standardów ochrony środowiska, szczególnie, że położny jest w tak cennym przyrodniczo i krajobrazowo regionie.

7.5. Istotne z punktu widzenia projektu planu zapisy zawarte w ustawach

Projekt planu zawiera istotne z punktu widzenia ochrony środowiska i krajobrazu, zapisy wynikające z ustawy *Prawo ochrony środowiska* z dnia 27 kwietnia 2001 r. Zgodnie z art. 72 ww. ustawy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, m.in. poprzez:

- ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi,
- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy (...), ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej,
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych,
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Ustawa ta wskazuje na zakres zagadnień, które należy w planie uwzględnić, a analizowany projekt

planu, odpowiednio do zakresu i problemów, które reguluje, spełnia warunki ustawowe. W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego w projekcie planu ustala się m. in.: zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, wykorzystywanie nadmiaru mas ziemnych pozyskanych podczas prac budowlanych w obrębie terenu lub usuwania ich, zgodnie z przepisami odrębnymi, gromadzenie odpadów i ich dalsze zagospodarowanie zgodnie z obowiązującym regulaminem utrzymania porządku i czystości na terenie Miasta oraz z przepisami odrębnymi, zakaz zanieczyszczania środowiska gruntowo – wodnego, zakaz lokalizowania obiektów lub urządzeń mogących powodować stałe lub czasowe zanieczyszczenie powietrza, zakaz składowania, wysypywania, zakopywania i wylewania jakichkolwiek odpadów niebezpiecznych, zasady odprowadzenia ścieków bytowych, wód opadowych i roztopowych oraz pobór wody do celów bytowo-gospodarczych i przeciwpożarowych zgodnie z § 15, zakaz lokalizowania obiektów lub urządzeń mogących powodować stałe lub czasowe uciążliwości spowodowane wytwarzaniem hałasu, zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących powodować ponadnormatywne obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny.

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* w art. 73 ust. 1 stanowi, że w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy uwzględniać ograniczenia wynikające z:

1) ustanowienia szczególnych form ochrony przyrody,

2) utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania lub stref przemysłowych,

3) wyznaczenia obszarów cichych w aglomeracji oraz obszarów cichych poza aglomeracją,

4) ustalenia w trybie przepisów ustawy *z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne* (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2233 ze zm.), warunków korzystania z wód regionu wodnego i zlewni oraz ustanowienia stref ochronnych ujęć wód, a także obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych.

Zgodnie z art. 114. ust. 1. ustawy *Prawo ochrony środowiska* przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, różnicując tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazuje się, które z nich należą do terenów przeznaczonych (art. 113 ust. 2 pkt 1 *ustawy*):

a) pod zabudowę mieszkaniową,
b) pod szpitale i domy opieki społecznej,
c) pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
d) na cele uzdrowiskowe,
e) na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,
f) na cele mieszkaniowo-usługowe,

i dla których przepisami odrębnymi[2] ustalone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku.

W projekcie planu nie wprowadza się funkcji, które mogłyby pogorszyć komfort akustyczny tego terenu. Wprowadzono odpowiednie zapisy w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku, w których ustalono nakaz dotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej, zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. dla terenów oznaczonych symbolami U:

1) w przypadku lokalizowania usług oświaty jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
2) w przypadku lokalizowania usług sportu, turystyki, rekreacji i wypoczynku jak dla terenów rekreacyjno – wypoczynkowych;

[2] *rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r. poz. 112 tekst jednolity)

3) w przypadku lokalizowania usług opieki społecznej jak dla terenów przeznaczonych pod szpitale i domy opieki społecznej.

W zakresie zasad gospodarki wodno-ściekowej określonych ustawą *Prawo wodne* z dnia 20 lipca 2017 r. w projekcie planu ustalono w zakresie zaopatrzenia w wodę: pobór wody do celów bytowo-gospodarczych z miejskiej sieci wodociągowej przy czym do czasu realizacji miejskiej sieci, dopuszcza się zaopatrzenie w wodę w oparciu o własne rozwiązania sieci wodociągowej, pobór do celów przeciwpożarowych zgodnie z przepisami odrębnymi; w zakresie odprowadzenia ścieków ustala się nakaz odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, przy czym do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków bytowych i komunalnych do szczelnych zbiorników bezodpływowych; w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych ustala się odprowadzanie do kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, przy czym do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych na własny nieutwardzony teren, np. do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych.

Zgodnie z ustawą *o ochronie przyrody*, z dnia 16 kwietnia 2004 r., w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody, wśród których do najbardziej istotnych należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień,
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody.

Na obszarze opracowania nie występują obszary wyznaczone jako szczególna forma ochrony przyrody na podstawie ustawy *z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*. Projekt planu nie obejmuje terenów wchodzących w obszary chronione. Analizowany projekt planu realizuje natomiast pozostałe cele ustawy o ochronie przyrody poprzez m.in.: zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego

Ochrona środowiska związana jest z różnymi dziedzinami działalności ludzkiej. Jednak pozostałe ustawy, regulujące w sposób szczegółowy zakres i zasady tej ochrony – takie jak: Prawo łowieckie, ustawa o ochronie zwierząt, ustawa o lasach dotyczą w zasadzie innej problematyki, niż ta zawarta w treści analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

7.6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu

Istniejące i potencjalne problemy ochrony środowiska w mieście Szklarska Poręba wynikają przede wszystkim z turystycznego charakteru miasta, w granicach którego występują obszary objęte formami ochrony przyrody – obszary Natura 2000, park narodowy wraz z otuliną, a jednocześnie widoczny jest wpływ antropopresji poprzez rozwój nowych terenów, głównie pod budownictwo mieszkaniowe i pensjonatowo-hotelowe, infrastrukturę turystyczną.

Ponadto zagrożenia i problemy środowiska przyrodniczego miasta stanowią m.in.:

- wzrost naturalnej sukcesji na terenach wcześniej użytkowanych rolniczo, gdzie brak warunków ekofizjograficznych i prawnych do zabudowy,
- rosnąca urbanizacja – w szczególności tereny zabudowy mieszkaniowej i turystycznej,
- indywidualne sposoby ogrzewania zabudowy mieszkaniowej,

- zanieczyszczenia komunikacyjne, pochodzące z pojazdów spalinowych przy zwiększonym ruchu kołowym, szczególnie w sezonie wzmożonego ruchu turystycznego,
- ograniczanie naturalnej bioróżnorodności, poprzez intensyfikację zabudowy,
- intensyfikacja ruchu turystycznego – pieszego,
- zwiększona penetracja na obszarach leśnych.

Opracowywany dokument odnosi się do terenów byłej huty „Julia”. Teren ten jest obecnie zdegradowany po wieloletniej prowadzonej tam działalności oraz odnosi się do terenów częściowo zainwestowanych, dla których częściowo obowiązują dokumenty i zapisy wskazujące obiekty i formy podlegające ochronie kulturowej, archeologicznej, jak i środowiskowej. W dokumentach tych zawarte są informacje dotyczące ochrony walorów środowiskowych, w tym siedlisk cennych gatunków zwierząt poprzez zachowanie różnorodności biologicznej, ograniczenie zanieczyszczeń przenikających do gleby, wód oraz powietrza, a także niwelowanie negatywnego wpływu rozwoju turystyki na stan środowiska przyrodniczego i krajobraz. Projekt planu ma na celu zapewnienie ochrony środowiska.

8. Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu planu.

8.1. Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby

Na obszarze opracowania nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu. Przekształceniom mogą ulec jedynie tereny pod nowymi budynkami, co związane jest z ich posadowieniem i fundamentowaniem. Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci nowych budynków i obsługującej je infrastruktury komunikacyjnej, wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Mogą w ten sposób powstawać nowe formy antropogeniczne, takie jak: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane. Z tego powodu ważnymi w tym zakresie zapisami projektu planu są ustalenia określające maksymalne powierzchnie zabudowy. Jednocześnie prace ziemne związane z fundamentowaniem powodują powstawanie mas ziemnych, które należy w odpowiedni sposób zagospodarować.

Projektowane przeznaczenie terenów nie powinno przyczyniać się do pogorszenia stanu jakości gleb na obszarze miasta Szklarska Poręba. Wprowadzane zainwestowanie będzie miało uregulowaną gospodarkę odpadową.

8.2. Oddziaływanie na warunki podłoża

W wyniku wprowadzonego zapisami projektu planu zainwestowania warunki podłoża na przedmiotowym obszarze ulegną zmianom w miejscach wprowadzenia nowej zabudowy.

Pod względem warunków geologiczno-inżynieryjnych przedmiotowy teren przeznaczony pod zabudowę nie przedstawia większych trudności dla sytuowania budynków. Niemniej jednak wskazane byłoby, podczas wprowadzaniu nowych inwestycji, wszelkie prace zmieniające kształt terenu i wpływające na nośność gruntów poprzedzać szczegółowymi badaniami geotechnicznymi, wykonywanymi zgodnie z przepisami szczególnymi (rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 9 maja 2024 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. 2024, poz. 726*).*

8.3. Oddziaływanie na warunki wodne

Wprowadzone ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określają zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, w tym istniejących warunków wodnych. Zapisy te pozwolą, aby stan wód gruntowych nie uległ pogorszeniu w wyniku potencjalnych zanieczyszczeń mogących pochodzić z wprowadzanych zapisami planu funkcji terenu. Przy czym przeznaczenie terenów pod zabudowę może przyczynić się do lokalnego sztucznego obniżenia zwierciadła wód podziemnych pierwszego poziomu oraz zanieczyszczenia wód podziemnych na terenach o nieuregulowanej gospodarce wodno-ściekowej, a także w obszarze wykonywania ziemnych prac

budowlanych. Jednocześnie zabudowa większej liczby terenów przyczyni się w zakresie wód powierzchniowych do zagrożenie ich zanieczyszczeniami na terenach o nieuregulowanej gospodarce wodno-ściekowej oraz możliwości zmiany kierunku spływu wód opadowych w obszarze wykonywania ziemnych prac budowlanych oraz z terenów zabudowanych i utwardzonych. Wprowadzone ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określają zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym istniejących warunków wodnych. Ustalono w planie m.in. w zakresie zaopatrzenia w wodę: pobór wody do celów bytowo-gospodarczych z miejskiej sieci wodociągowej przy czym do czasu realizacji miejskiej sieci, dopuszcza się zaopatrzenie w wodę w oparciu o własne rozwiązania sieci wodociągowej, pobór do celów przeciwpożarowych zgodnie z przepisami odrębnymi zakresie odprowadzenia ścieków nakaz odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, przy czym do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków bytowych i komunalnych do szczelnych zbiorników bezodpływowych; w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych ustala się odprowadzanie do kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, przy czym do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych na własny nieutwardzony teren, np. do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych.

Ustalono także zakaz zanieczyszczania środowiska gruntowo – wodnego oraz zakaz składowania, wysypywania, zakopywania i wylewania jakichkolwiek odpadów niebezpiecznych.

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. przez Prezesa Rady Ministrów do celów środowiskowych wg art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej dla wód podziemnych należą:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem, a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu. Ze względu na fakt, iż jakość wód podziemnych w JCWPd 107 określono jako III wskazane jest przynajmniej utrzymanie oraz poprawa tego stanu.

Natomiast dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych cele środowiskowe zostały oparte na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Ustalono dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, że celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniono także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto dla obu przypadków w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego. Dla obszarów chronionych funkcjonujących w obszarach dorzeczy, nie zostały podwyższone powyższe cele środowiskowe z uwagi na częstokroć wyższe wymagania w stosunku do wartości granicznych wskaźników jakości wody przyjętych jako wartości graniczne dla dobrego stanu ekologicznego bądź dobrego lub powyżej dobrego potencjału ekologicznego wód, niż w poszczególnych aktach prawa, regulujących sposób postępowania i wymagania co do wód w obrębie obszarów chronionych.

Ze względu na fakt, iż stan badanego jcwp wykazano jako umiarkowany, celem środowiskowym będzie osiągnięcie stanu co najmniej dobrego.

W zapisach planu odniesiono się do docelowej realizacji sieci kanalizacji sanitarnej co wpłynie pozytywnie na stan wód w gminie. Jak ukazują badania jakości wód z lat wcześniejszych oraz najbardziej aktualnych, rozwój zabudowy wraz z rozwojem infrastruktury technicznej – wodociągowej i kanalizacyjnej, przyczynia się do poprawy stanu lub potencjału ekologicznego jednolitych części wód.

8.4. Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000

Projekt planu miejscowego zakłada zwiększenie terenów zabudowy, co zawsze wiąże się z uszczelnieniem powierzchni kosztem trenów biologicznie czynnych. W konsekwencji powoduje to również ograniczenie miejsc bytowania lokalnej fauny, a także ograniczenie możliwości migracji zwierząt. Ponadto w miejscach lokalizacji budynków oraz infrastruktury komunikacyjnej następuje degradacja istniejącej szaty roślinnej. Jednocześnie w otoczeniu terenów zurbanizowanych zmieniają się warunki siedliskowe szaty roślinnej oraz wprowadzana jest nowa zieleń urządzona, a także przystępuje się do rewitalizacji istniejącej zieleni, w szczególności, tak jak w przypadku miasta Szklarska Poręba założeń zabytkowych. Najważniejszym zapisem dotyczącym ochrony środowiska jest ustalenie dotyczące udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego na terach przeznaczonych pod zabudowę. Pozwolić to może na ochronę gatunków naturalnie występujących na obszarze opracowania, a dodatkowo na wprowadzenie bardziej urozmaiconej szaty roślinnej, w tym różnorodnej zieleni, na terenie obecnie nieużytkowanym, a przeznaczonym pod zabudowę, co z pewnością będzie korzystną zmianą stanu istniejącego. Wprowadzenie nowych nasadzeń jednocześnie pozwoli na zachowanie ciągłości biologicznej na analizowanym terenie. W zakresie projektowania zieleni towarzyszącej zabudowie, ważny jest odpowiedni dobór wprowadzanych gatunków (przede wszystkim gatunków rodzimych, zgodnych z naturalnymi siedliskami przyrodniczymi).

Projekt planu nie obejmuje terenów wchodzących w obszary chronione.

Realizacja zapisów planu wpłynie na faunę obszarów analizowanych poprzez zwiększenie udziału terenów zabudowy. Niemniej jednak wprowadzane przeznaczenie ma uzupełnić i uaktualnić już istniejące w sposób planowy, w dbałości o walory przyrodnicze i krajobrazowe danego terenu. Ponadto obecność ludzi często wpływa pozytywnie na świat zwierzęcy poprzez dbałość i dożywanie zwierząt, w analizowanym przypadku bardziej ptactwa, szczególnie w okresie zimowym. Na terenie opracowania nie znajdują się żadne siedliska lęgowe ptactwa, które mogłyby ulec zniszczeniu, a przez to obniżeniu populacji jakiegoś gatunku.

W przypadku ewentualnego stwierdzenia siedlisk gatunków chronionych kolidujących z przeznaczeniem terenów na obszarze objętym projektem planu, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu na odstępstwa ww. zakazów zgodnie z art. 56 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 ze zm.)

8.5. Oddziaływanie na stan higieny atmosfery, klimat lokalny i akustyczny

Realizacja ustaleń projektu planu, szczególnie biorąc pod uwagę projektowane funkcje, nie wpłynie znacząco na zmianę warunków klimatu akustycznego choć potencjalne zwiększenie atrakcyjności usług turystycznych oferowanych na terenie miasta, które umożliwią zapisy planu, mogą przyczynić się do zwiększonego sezonowo ruchu samochodowego.. Jednocześnie każde zwiększenie terenów zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych, w szczególności leśnych i zadrzewionych przyczynia się do przekształcanie warunków topoklimatycznych. Natomiast oba ww. czynniki mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza.

W celu poprawy higieny powietrza w zapisach projektu planu ustalono, aby zabudowę, lokalizowaną na tym terenie, stanowiły budynki ogrzewane za pomocą indywidualnych systemów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi. Jedyne uciążliwości w zakresie emisji pyłów i gazów mogą wystąpić w fazie budowy poszczególnych obiektów i będą one związane z pracami budowlanymi i konstrukcyjno-montażowymi (m.in. wykopy, wzmożony ruch pojazdów, szczególnie ciężarowych).

Ponadto w projekcie planu znalazły się zapisy z zakresu kształtowania komfortu akustycznego w środowisku, w których ustalono nakaz dotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej.

Projektowane i istniejące zainwestowanie sankcjonowane zapisami analizowanego projektu planu nie należy do funkcji uciążliwych, a wszelkie oddziaływanie ogranicza się do terenów, na których dana inwestycja jest lub będzie realizowana lub będzie mieć niewielki wpływ lokalnie.

8.6 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Wprowadzenie wszelkiego zainwestowania pozostaje nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Proponowane zmiany zawarte w omawianym dokumencie nie wpłyną na rozerwanie siedlisk, gdyż nie mają one charakteru wielkoskalowego. Teren opracowania ogranicza się do terenów już przekształconych w ramach prowadzonej przez człowieka działalności. Każde nowe zainwestowanie na terenie niezagospodarowanym przyczynia się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie, ważnych z punktu widzenia różnorodności biologicznej. Dlatego też projekt planu określa postępowanie w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych i tym samym zapewnia warunki do podtrzymania bioróżnorodności biologicznej. Niemniej jednak nowe zainwestowanie wiąże się miedzy innymi z ograniczeniem terenów biologicznie czynnych, na rzecz powierzchni uszczelnionych.

8.7 Oddziaływanie na ludzi

Projekt planu miejscowego będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej poprzez wprowadzenia nowych terenów przeznaczonych pod rozwój infrastruktury turystycznej. Spowoduje to wzrost atrakcyjności tego obszaru dla potencjalnych turystów i ich możliwy zwiększony napływ, co może wpłynąć na zwiększenie ruchu turystycznego, ale jednocześnie umożliwi właścicielom nieruchomości rekultywację tego terenu. Nowe obiekty mogą służyć zarówno lokalnej społeczności, jak i czasowo przebywającym kuracjuszom i turystom. Projektowane zagospodarowanie będzie wykorzystywało naturalne predyspozycje środowiska, a zapisy dążące do zintensyfikowania inwestycji respektują lokalne uwarunkowania i charakter zabudowy.

8.8 Oddziaływanie na krajobraz

Obszar projektu planu obecnie charakteryzuje się zdegradowanym krajobrazem naturalnym przez działalność huty. Renowacja tego terenu może wpłynąć pozytywnie na krajobraz, gdyż przyczyni się do uporządkowania obszaru oraz odnowy opuszczonych budynków huty. Pozostałe inwestycje związane z realizacją projektu planu nie pogorszą istniejących już uwarunkowań. Proponowana funkcja ma swoje odzwierciedlenie w istniejącym zagospodarowaniu lub w zagospodarowaniu terenów sąsiednich. Jednocześnie nie przewiduje się wprowadzania inwestycji o charakterze wielkoskalowym. Projektowane zagospodarowanie będzie wykorzystywało naturalne predyspozycje środowiska, a zapisy dążące do zintensyfikowania inwestycji respektują lokalne uwarunkowania i charakter zabudowy.

8.9 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Projekt planu miejscowego nie obejmuje swoim zasięgiem miejsc występowania złóż zasobów naturalnych i nie przewiduje wprowadzania jednostek, które mogłyby ewentualnie kolidować z eksploatacją złóż na terenach sąsiadujących.

8.10 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Projekt planu miejscowego obejmuje swoim zasięgiem układ urbanistyczny miasta Szklarska Poręba oraz budynek fabryczny huty „Julia” wpisane do rejestru zabytków. Zapisy projektu planu w sposób szczegółowy odnoszą się do zasad ochrony dziedzictwa kulturowego znajdującego się na obszarach opracowania. Jednocześnie realizacja ustaleń projektu planu przyczyni się do poprawienia stanu technicznego obiektów zabytkowych, ale także do dbałości o przestrzeń publiczną. Działania te przyczyniają się zatem do ogólnej poprawy walorów turystycznych miasta, a przez to wzrostu jego atrakcyjności.

Jednocześnie zapisane w projekcie planu funkcje nie powodują uciążliwości oddziałujących na nieruchomości sąsiednie, przez co zapewniony jest rozwój miasta z poszanowaniem zasad kształtowania ładu przestrzennego i wartości historycznych.

8.11. Transgraniczne oddziaływanie

Przygraniczne położenie miasta Szklarska Poręba wpływa na występowanie, wzajemnych oddziaływań środowiskowych w obszarze transgranicznym, co wymaga rozwiniętej współpracy międzynarodowej w tej dziedzinie. W szczególności dotyczy to, terenów położnych na obszarach cennych przyrodniczo nie tylko w skali lokalnej, regionalnej czy krajowej, ale także globalnej. Konieczna jest w tym przypadku wymiana doświadczeń oraz podejmowania wspólnych skoordynowanych działań na rzecz ochrony. Zgodnie z tymi przesłankami funkcjonuje współpraca z Republiką Czeską w zakresie ochrony cietrzewia i włochatki po obu stronach granicy polsko-czeskiej w Sudetach Zachodnich. Współpracę tą regulują dwa dokumenty: Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (przyjęta przez Polskę w dniu 25 lutego 1991 roku - ratyfikowana 12 czerwca 1997 r.) i ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Dokumenty te wymagają przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko, gdy inwestycja realizowana w jednym kraju zasięgiem oddziaływania obejmuje terytorium innego państwa, stwarzając zagrożenie wystąpienia negatywnych skutków dla środowiska.

Zgodnie z wymaganiami określonymi ww. dokumentach należy przeanalizować, czy projektowane funkcje, zasady zagospodarowania i zabudowy mogą potencjalne negatywnie oddziaływać na komponenty środowiska przyrodniczego, w szczególności na ludzi, zwierzęta i roślinność, a w przede wszystkim na obszary objęte ochroną, co mogłoby zagrozić istnieniu lub potencjalnemu użytkowaniu narażonego obszaru oraz spowodować dodatkowe obciążenia, przekraczające graniczną wytrzymałość środowiska.

Zapisy miejscowego planu nie przewidują realizacji inwestycji mogących wpłynąć na integralność obszarów objętych ochroną oraz przekraczających swym oddziaływaniem nieruchomość, na której mają być realizowane. Skumulowane oddziaływanie na elementy środowiska skutków realizacji zapisów planu, również nie będą mieć zasięgu transgranicznego.

8.12. Oddziaływanie skumulowane i znaczące

Do oddziaływań skumulowanych wynikających z ustaleń zawartych w projekcie mpzp w zakresie emisji hałasu i wibracji, może dochodzić przede wszystkim w strefach nakładania się uciążliwości pochodzących z terenów tras komunikacyjnych z innymi obecnymi lub planowanymi inwestycjami na sąsiednich obszarach. Z uwagi jednak na charakter i stan faktyczny zagospodarowania przestrzennego gminy i obszaru objętego projektem mpzp, raczej nie przewiduje się tego typu, znaczących oddziaływań. Nie znaczy to jednak, że tego typu wpływy można wykluczyć w 100%. Oddziaływania takie mogą być w przyszłości związane z istniejącymi, ale przede wszystkim planowanymi obiektami infrastruktury technicznej, a także budową i modernizacją dróg w bliższej lub dalszej odległości od obszaru objętego projektem mpzp. Nie mniej jednak prace jak i funkcjonowanie ww. obiektów będą ograniczone w przestrzeni. W związku z tym potencjalne znaczące oddziaływania będą miały charakter lokalny i nie będą miały większego znaczenia dla funkcjonowania omawianego obszaru.

9. Rozwiązania alternatywne

Zaproponowane w projekcie planu zagospodarowanie miasta Szklarska Poręba będą miały nieznaczny wpływ na obszary z nim sąsiadujące i na środowisko naturalne, niemniej jednak zapisy projektu planu dotyczące kształtowania środowiska przyrodniczego dążą do ograniczenia negatywnych

skutków przyjętych rozwiązań. Możliwe rozwiązania alternatywne zostały przeanalizowane na etapie sporządzania koncepcji planu i zaproponowane zagospodarowanie w opracowywanym projekcie można uznać za najkorzystniejsze.

Zatem analizowany projekt planu uwzględniający zapisy Zmiany Studium… i jednocześnie wnioski władz miasta, instytucji oraz mieszkańców przyjmuje rozwiązania optymalne. Ponadto projekt planu miejscowego jest dostosowany do obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska, zasad polityki ekologicznej.

10. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko

W działaniach tych szczególny nacisk położony powinien być na ograniczenie inwestycji mogących mieć negatywny wpływ na środowisko, a także na zadrzewianie, dolesianie, ochronę obszarów chronionych w tym siedlisk chronionych gatunków zwierząt oraz rozwój funkcji turystycznej, jedynie proporcjonalnie do możliwej chłonności terenu. Stan funkcjonowania środowiska przyrodniczego przy obecnym stanie zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem jest dobry. Zapisy projektu planu omówione w rozdziale 8 zapewniają ograniczenie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko istniejących i projektowanych funkcji. Planowany rozwój terenów zabudowanych uwzględnia rozwój infrastruktury technicznej, która pozwoli na zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej na terenach zurbanizowanych, a zapisy dotyczące ochrony zasobów środowiska przyrodniczego są wystarczająco restrykcyjne, aby niwelować wszelkie negatywne skutki wprowadzanej zabudowy.

W projekcie mpzp określono zasady dotyczące środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego, których zastosowanie powinno zapewnić należytą ochronę oraz pozwolić na odpowiednie utrzymanie zarówno naturalnych procesów, jak i układów biocenotycznych występujących na tych obszarach. Ponadto w decyzji środowiskowej dla poszczególnych inwestycji można zawrzeć dodatkowe, szczegółowe zapisy chroniące, minimalizujące, łagodzące bądź kompensujące ewentualne negatywne oddziaływania realizacji konkretnych projektów na środowisko przyrodnicze.

Do podstawowych ogólnych działań ograniczających zaliczyć można:

- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych (np. nasadzeń roślinności chroniących przed hałasem i zanieczyszczeniami atmosferycznymi itp.);
- prawidłowe zabezpieczenie sprzętu i placu budowy;
- dostosowanie terminu prac do cyklu wegetacyjnego roślin i terminów rozrodu zwierząt.

Celem ograniczenia negatywnego oddziaływania na komfort życia i zdrowie ludzi zaleca się szczególne zwrócenie uwagi na:

- stosowanie ekranów akustycznych wzdłuż szlaków komunikacyjnych wszędzie tam, gdzie jest to potrzebne;
- dostosowanie lokalizacji inwestycji do powierzchni terenu; postulowanie tam, gdzie to możliwe by potencjalne źródła emisji hałasu w sposób optymalny wykorzystywały naturalną rzeźbę i pokrycie terenu celem obniżenia rozchodzenia się fal dźwiękowych i drgań;
- szerokie stosowanie zieleni nasadzeniowej wszędzie tam, gdzie jest to możliwe i uzasadnione. Tereny zieleni są stosunkowo tanim sposobem na poprawę komfortu akustycznego i obniżenie poziomu zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Zieleń stanowi rodzaj filtru, który przy każdym opadzie atmosferycznym ulega samooczyszczeniu. Hamując prędkość wiatru, zieleń powoduje opadanie cięższych od powietrza cząstek pyłu na liście i ziemię, zmniejszając ich wchłanianie przez układ oddechowy. Zawartość szkodliwych gazów w powietrzu nad dużymi parkami jest 2-3 razy mniejsza niż nad terenami ściśle zabudowanymi.

Dlatego powinny być szeroko propagowane, również ze względów ekonomicznych. Ponadto poprawia ona estetykę krajobrazu, przez co podnosi się komfort życia mieszkańców;

- dobór gatunków roślin powinien uwzględniać, poza techniczno-ekonomicznymi aspektami, ich szczególne właściwości biologiczne. Preferowane powinny być gatunki wytwarzające znaczne ilości substancji antybiotycznych, tzw. fitoncydów. Można zaliczyć do nich m.in. berberys, bez czarny, brzoza, cis, czeremcha, głóg, jałowiec, sosna, świerk i inne. Ponadto skupiny zieleni powodują jonizację powietrza. Powinno się stosować te gatunki, które wpływają korzystnie na zdrowie człowieka. Są to m.in.: brzoza, lipa, sosna, świerk i inne. Unikać należy gatunków jonizujących dodatnio powietrze, co niekorzystnie wpływa na ogólny stan psychiczny ludzi (dęby, klony, robinie, topole);
- zaleca się szerokie stosowanie żywopłotów wzdłuż tras komunikacyjnych. Żywopłoty charakteryzują się wysokim pochłanianiem substancji szkodliwych z powietrza. Oprócz tego skutecznie osłabiają siłę wiatru powodującego erozję gleby. Ponadto zajmują stosunkowo małe powierzchnie.

W przypadku zaistnienia niebezpieczeństwa nieodwracalnego zniszczenia cennych komponentów przyrody, które z niezależnych od metod badawczych i stanu aktualnej wiedzy wystąpiły by w późniejszym okresie, konieczne byłoby podjęcie działań kompensujących. Na poziomie niniejszej prognozy nie stwierdza się jednak zagrożeń tego typu. Ogólnie do najczęstszych działań tego typu należą:

- odtwarzanie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych;
- sztuczne zasilanie osłabionych populacji;

tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i innych tras migracji zwierząt.

11. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu miejscowego oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji zapisów planu miejscowego w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania nastąpi po jego uchwaleniu. Monitorowanie zamierzeń inwestycyjnych odbywać się będzie na etapie występowania inwestora o pozwolenie na budowę, a następnie poprzez coroczną analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. W zakresie ochrony środowiska prowadzony jest monitoring przeprowadzany przez odpowiednie służby, zarówno ochrony środowiska, przyrody czy sanitarne. Należą do nich m.in. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, jak i wydziały ochrony środowiska urzędu wojewódzkiego, powiatowego oraz miasta Szklarska Poręba. Polega on na corocznej analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu (w szczególności dotyczącego: stanu wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, klimatu akustycznego, gleb) oraz na analizie i ocenie innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji. Wyniki monitoringu stanu środowiska przyrodniczego są publikowane w odpowiednich opracowaniach, takich jak np. Raport o stanie środowiska województwa dolnośląskiego, wydawanym co roku.

Jednocześnie poza aspektem środowiskowym, ważny jest aspekt społeczny skutków realizacji zapisów planu. Sporządzający plan może zbadać stopień zadowolenia mieszkańców gminy z tych postanowień drogą ankietową bądź poprzez wprowadzenie konsultacji społecznych, przeprowadzanych przy okazji analizy wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyniki analiz dotyczących aktualności dokumentów planistycznych z potrzebami mieszkańców i gminy powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady. Dlatego proponuje się, aby analizy dotyczące stanu poszczególnych komponentów środowiska na obszarze objętym opracowaniem były przeprowadzane również z taką częstotliwością. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu

poszczególnych komponentów środowiska powinny być przeprowadzane zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach, a także w specjalistycznych opracowaniach określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska. Z uwagi na różnorodność zagadnień dotyczących metody i wymogów jakie wskazane są w przypadku prowadzenia monitoringu poszczególnych komponentów środowiska, w niniejszym opracowaniu nie przytoczono ich brzmienia. W przypadku niniejszego opracowania najistotniejsze będzie monitorowanie przestrzegania zapisanych w ustaleniach planu minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnych w obrębie działek budowalnych oraz sposobu odprowadzania ścieków bytowych.

12. Streszczenie

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów byłej huty „Julia”. Opracowywany projekt planu został wywołany uchwałą nr LVIII/649/22 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z 28 lipca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów byłej huty „Julia”.

Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie zawierający ustalenia realizacyjne, a także rysunek projektu planu w skali 1 : 1000.

Obecnie teren opracowania jest terenem po byłej hucie szkła „Julia”. Stąd plan ma na celu renowacje i ponowne zagospodarowanie terenów nieczynnego zakładu. Biorąc pod uwagę już występujące zmiany w krajobrazie w związku z prowadzoną we wcześniejszych latach działalnością, przeznaczenie terenów byłej huty skutkujące w efekcie renowacją budynków huty uatrakcyjni ofertę turystyczną skierowaną do mieszkańców i turystów odwiedzających miasto Szklarska Poręba.

W ww. projekcie planu ustalono następujące przeznaczenie terenu: teren zabudowy usługowej, oznaczony symbolem: U.

Niniejsza prognoza złożona jest z dwóch części. Pierwsza część stanowi ocenę istniejących uwarunkowań środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem podziału na jego poszczególne elementy: obecne użytkowanie terenu, warunki gruntowe, warunki glebowe, rzeźbę terenu, warunki wodne, szatę roślinną i świat zwierzęcy, klimat lokalny i komfort akustyczny, ludzi, zabytki oraz krajobraz.

Obszar opracowania położony jest w południowo-zachodniej części gminy, na dawnym terenie huty „Jula”. Od wschodu granice obszaru projektu planu stanowią drogi: krajowa nr 3, która jest częścią europejskiej trasy E65, łączącej północ Europy z południem oraz gminna nr 115364D, które następnie się rozchodzą i ograniczają teren kolejno: od południa i północy. Przez centralną część planu biegnie ciek wodny – rzeka Kamienna, która dzieli opracowywany teren na dwa obszary inwestycyjne. Ponadto obszar położony jest głównie w otoczeniu lasów.

Druga część odnosi się do konkretnych zapisów projektu planu w kontekście ich zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, jak również ich oddziaływania na poszczególne komponenty. Prognoza wykazuje, iż zapisy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Szklarska Poręba spowodują realizację inwestycji wpływających w na środowisko na analizowanym obszarze. Intencją stworzenia analizowanego projektu planu była odpowiedź na potrzeby zarówno użytkownika wieczystego rzeczonej działki jak i wszystkich mieszkańców. W prognozie odniesiono się m.in. do zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, o ochronie przyrody, Prawo wodne oraz przytoczono konkretne zapisy projektu planu, spełniające wymogi wynikające z tych i innych ustaw. Dotyczą one m.in. gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi, gospodarki odpadami, zagospodarowania ścieków, mas ziemnych, czy zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych.

Na obszarze opracowania nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu. Przekształceniom mogą ulec jedynie tereny pod nowymi budynkami, co związane jest z ich posadowieniem i fundamentowaniem. Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci nowych budynków i obsługującej je infrastruktury komunikacyjnej, wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Mogą w ten sposób powstawać nowe formy

antropogeniczne, takie jak: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane. Z tego powodu ważnymi w tym zakresie zapisami projektu planu są ustalenia określające maksymalne powierzchnie zabudowy.

W wyniku wprowadzonego zapisami projektu planu zainwestowania warunki podłoża na przedmiotowym obszarze ulegną zmianom w miejscach wprowadzenia nowej zabudowy.

Wprowadzone ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określają zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, w tym istniejących warunków wodnych. Zapisy te pozwolą, aby stan wód gruntowych nie uległ pogorszeniu w wyniku potencjalnych zanieczyszczeń mogących pochodzić z wprowadzanej zapisami planu funkcji terenu.

Projekt planu miejscowego zakłada zwiększenie terenów zabudowy, co zawsze wiąże się z uszczelnieniem powierzchni kosztem trenów biologicznie czynnych. W konsekwencji powoduje to również ograniczenie miejsc bytowania lokalnej fauny, a także ograniczenie możliwości migracji zwierząt i roślin.

Realizacja ustaleń projektu planu, szczególnie biorąc pod uwagę projektowane funkcje, nie wpłynie znacząco na zmianę warunków klimatu akustycznego. Jednocześnie każde zwiększenie terenów zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych, w szczególności leśnych i zadrzewionych przyczynia się do przekształcanie warunków topoklimatycznych. Natomiast oba ww. czynniki mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza .

Wprowadzenie wszelkiego zainwestowania pozostaje nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Proponowane zmiany zawarte w omawianym dokumencie nie wpłyną na rozerwanie siedlisk, gdyż nie mają one charakteru wielkoskalowego. Teren opracowania ogranicza się do terenów już przekształconych w ramach prowadzonej przez człowieka działalności. Każde nowe zainwestowanie na terenie niezagospodarowanym przyczynia się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie, ważnych z punktu widzenia różnorodności biologicznej. Dlatego też projekt planu określa postępowanie w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych i tym samym zapewnia warunki do podtrzymania bioróżnorodności biologicznej. Niemniej jednak nowe zainwestowanie wiąże się miedzy innymi z ograniczeniem terenów biologicznie czynnych, na rzecz powierzchni uszczelnionych.

Obszar projektu planu obecnie charakteryzuje się zdegradowanym krajobrazem naturalnym przez działalność huty. Renowacja tego terenu może wpłynąć pozytywnie na krajobraz, gdyż przyczyni się do uporządkowania obszaru oraz odnowy opuszczonych budynków huty. Pozostałe inwestycje związane z realizacją projektu planu nie pogorszą istniejących już uwarunkowań. Proponowana funkcja ma swoje odzwierciedlenie w istniejącym zagospodarowaniu lub w zagospodarowaniu terenów sąsiednich. Jednocześnie nie przewiduje się wprowadzania inwestycji o charakterze wielkoskalowym. Projektowane zagospodarowanie będzie wykorzystywało naturalne predyspozycje środowiska, a zapisy dążące do zintensyfikowania inwestycji respektują lokalne uwarunkowania i charakter zabudowy.

Projekt planu miejscowego będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej poprzez wprowadzenia nowych terenów przeznaczonych pod rozwój infrastruktury turystycznej. Spowoduje to wzrost atrakcyjności tego obszaru dla potencjalnych turystów i ich możliwy zwiększony napływ, co może wpłynąć na zwiększenie ruchu turystycznego, ale jednocześnie umożliwi właścicielom nieruchomości rekultywację tego terenu. Nowe obiekty mogą służyć zarówno lokalnej społeczności, jak i czasowo przebywającym kuracjuszom i turystom. Projektowane zagospodarowanie będzie wykorzystywało naturalne predyspozycje środowiska, a zapisy dążące do zintensyfikowania inwestycji respektują lokalne uwarunkowania i charakter zabudowy.

Projekt planu miejscowego obejmuje swoim zasięgiem układ urbanistyczny miasta Szklarska Poręba oraz budynek fabryczny huty „Julia” wpisane do rejestru zabytków. Zapisy projektu planu w sposób szczegółowy odnoszą się do zasad ochrony dziedzictwa kulturowego znajdującego się na obszarach opracowania. Jednocześnie realizacja ustaleń projektu planu przyczyni się do poprawienia stanu technicznego obiektów zabytkowych, ale także do dbałości o przestrzeń publiczną. Działania te przyczyniają się zatem do ogólnej poprawy walorów turystycznych miasta, a przez to wzrostu jego atrakcyjności.

Zaproponowane w projekcie planu zagospodarowanie miasta Szklarska Poręba będzie miało nieznaczny wpływ na obszary z nim sąsiadujące i na środowisko naturalne, niemniej jednak zapisy

projektu planu dotyczące kształtowania środowiska przyrodniczego dążą do ograniczenia negatywnych skutków przyjętych rozwiązań. Możliwe rozwiązania alternatywne zostały przeanalizowane na etapie sporządzania koncepcji planu i zaproponowane zagospodarowanie w opracowywanym projekcie można uznać za najkorzystniejsze.

Zapisy miejscowego planu nie przewidują realizacji inwestycji mogących wpłynąć na integralność obszarów objętych ochroną oraz przekraczających swym oddziaływaniem nieruchomość, na której mają być realizowane. Skumulowane oddziaływanie na elementy środowiska skutków realizacji zapisów planu, również nie będą mieć zasięgu transgranicznego.

Jednocześnie zawarto informację o metodach monitoringu i częstotliwości jego przeprowadzania.